

Ker nam še ni došla nobena pôla, zato iz tega sklepamo, da se tisk še ni pričel. Zakaj da ne, tega ne vemo, hočemo pa poprašati.

d) Še ene stvari moramo omeniti, in ta je letnik, kterege je slavni odbor v V. seji 15. novembra 1866 sklenil, da ga hoče izdajati Matica, ako jej dojde zadosti primerne gradiva. Do današnjega dne nam ni bil izročen noben sestavek.

Treba pa je sedaj resno začeti misliti na koledar, da se mu nabere obilo podučnih sestavkov. V ta namen naj slavni odbor pisatelje v posebnem naznanilu pokliče na delo. (Kon. prih.)

Vabilo.

Slovenske Matice odbor je v VI. seji 7. marca t. l. sklenil, da Matica za 1868. leto izdá „národni koledar“ z obširnim letopisom; za vredovanje je bil naprošen gosp. dr. Jan. Bleiweis, kateri je tudi prevzel to nalogo. V letopis se bodo jemali daljši in krajši podučni sestavki iz vseh predmetov bodisi izvorni bodisi prestave. Pisateljem je na voljo dano, ali da svoje sestavke darujejo Matici ali da zahtevajo plačilo, katero se bode odmerilo po navadi.

Slovenske Matice odbor se toraj obrača do pisateljev vseh slovenskih pokrajin s tem pozivom ter prosi obilne podpore. Sestavki naj se saj do 31. maja t. l. pošljejo g. dr. Jan. Bleiweis-u.

Slovenske Matice odbor v Ljubljani 7. marca 1867.

Dr. Lovro Toman, prvosednik.

A. Lézar, tajnik in odbornik.

Dopisi.

Iz Postojne 11. marca. — Od c. kr. deželnega predsedstva je prejela naša županija sporočilo, da pravico volitve v deželni zbor imajo volilci 1. in 2. razreda, iz 3. pa le tisti, ki plačujejo 10 gold. davka; po takem se skrči število naših volilcev le na kakih 30, Vrhnika pa jih ima nad 200. Častita naša županija se je za tega voljo brž obrnila do sl. ministerstva na Dunaj; nadjamo se, da naša prošnja ne bode brez vspeha, ker razloček števil 30 in 200 je vendar presilen! *)

Iz Senožeč 28. sveč. (*Trikrat vrže pès svojega gospoda na tla.*) Ako se po mestih vsaka mala dogodbica naznanja po časnikih, naj tudi jaz iz dežele povem eno, ki ima saj to prednost, da ni brez nauka: Gosp. pl. J. G. je hotel svojega zeló velicega pa še le 10 mesecev starega psa (parskega rodú) kaznovati. Pes se renčé skrije pod kuhinjsko ognjišče, gospod ga pa sili in sili izpod zavetja. Na ta ropot doide hišna gospodičina, ktera je psa največkrat napasila, in brani psa. Gospodičini hvaležni pes to videvši, plane izpod ognjišča na gospoda, ter ga za prsi zgrabi in na tla vrže. Vdarci po psu od hišnih, kateri so na gospodov krik prihiteli, so psa le toliko zmotili, da se psu iztrga in z veliko silo v vežo vleče; pes pa zmiraj tikoma za njim, ga zopet od zadej zgrabi in neusmiljeno na tla bunkne. Hišni zdaj psa toliko od gospoda spravijo, da mu v bližnjo sobo uide; al pes plane tretjič na-nj in ga tako silovito na tla trešči, da se hiša strese. Branitelji so mogli s posebnim pogumom razkačenega psa le toliko zmotiti, da gospod doseže puško, ktera je k njegovi edini sreči nabita na steni visela, ter ljubljenca svojega

pri tej priči v sobi vstrelí. Velika sreča gospodova je ta, da si je tako pogumno tisti del života branil, kamor je pes najbolj grabil, namreč grlo! — Več dni je zavolj obilnih ran moral v postelji biti. — Naj bo žalostni ta primerljaj svarilo vsem takim, kateri svojega psa več cenijo nego človeka!

S—i.

Iz Ljubljane. — Povsod se govorica zdaj najbolj suče okoli novih volitev za deželni zbor česki, moravski, kranjski in — kakor bi centralistični in dvalistični dunajski časnikarji radi imeli — tudi za tiroljskega. Ni čuda tedaj, da se je oglasila tudi „Laib. Zeitg.“ in pod nadpisom „Neuwahlen“ 1. kanono spustila na národni volilni odbor. *) Ker današnje „Novice“ na drugem mestu pretresajo omenjeni spisek, zato ga mi puščamo pri miru, in po svoje besedo poprimemo o novih volitvah, katerih bo treba, ker je razpuščen prejšnji naš deželni zbor, kteremu se je isto pripetilo kar českemu in moravskemu, in bi se to lahko zgodilo tudi tiroljskemu, in čemur se je le po večini glasov umaknil galiciški.

Ljudjé, ki niso vajeni ustavnega (konstitucijskega) življenja, menijo, da je to kaj čuda posebnega, ako se razpusti deželni ali državni zbor, in nasprotnim strankam je taka nevednost voda na njih mlin, da trobijo ljudém na uhó, da razpust je kazen nepokornim itd. Razpust deželnih ali državnih zborov je prav postavna navada v vseh državah, kjer vlada ni samooblastna (absolutistična). Vladar ima pravico razpustiti zbor in sklicati novega, pa tudi tega sopet razpustiti, ako ni vladi po volji. Al če ustavoljubno ministerstvo vidi, da temu, kar ono zahteva, nikakor ne pritrdijo državni zbori, takrat ali samo prostovoljno odstopi od vlade, ali pa mu vladar slovó dá, ker vidi, da zastopniki ljudstva tega nočejo, kar ministerstvo hoče. O takih razpustih državnih zborov vejo Angleži, Francozi, Belgijanci, Španjci, Prusi itd. veliko povedati; tudi naš presvitli cesar je razpustil leta 1848. državni zbor v Kromerizu.

Kadar tedaj vladar razpusti zbor in kliče volilce k novim volitvam, to nič družega ni kakor to, da vpraša volilce: ali so zadovoljni z ravnanjem svojih poslancev ali ne? Na to vprašanje pa odgovorijo volilci s tem, da svoje zastopnike pri novi volitvi zopet enoglasno volijo, če so ž njimi zadovoljni, ali da volijo druge, če poslanci ne ravnajo po njih mislih za prid deželi in državi.

To isto pravi Najviši patent Njih Veličanstva od 1. dne t. m. rekoč: „Mi smo torej sklenili obrniti se še enkrat do svojega naroda kranjskega.“

Pri novih volitvah za deželni zbor je tedaj dolžnost vsacega volilca, na to vprašanje po resnem predvarku pošteno in odkritosrčno odgovor dati z volitvijo svojo, brez strahú, ali ga kdo pisano gleda, zakaj volitev je vsakemu volilcu popolnoma prosta in sveta pravica, in ne, da bi kdo na ljubo komu volil ali da bi se plašiti dal komu. Sram ga bodi kdor je figa mož ali kdor misli, da mu pri volitvi more kdo drug zapovedovati kakor sama vest njegova. Zdaj pri novi volitvi hoče presvitli cesar odgovora po volilcih: ali so poslanci vaši prav storili ali ne, da so želeli preponižno prošnjo prinesiti pred tron cesarski, da Njih Veličanstvo sliši, kaj v blagor kranjske naše dežele in pa vsega cesarstva zastopniki vaši mislijo.

Kakor pa vest zahteva, da vsak pošteno, okritosrčno, brez strahú voli, tako pa zahteva tudi dolžnost vsacega deželana, ki ima pravico voliti, da gré volit. Kakor je znano, so volitve po mestih in trgih drugač kakor po kmetih. Po mestih in trgih, kjer je

*) Ali ni to pomota, ker pri predzadnjih volitvah je znašalo število volilcev v Postojni 79, na Vrhniki 164? In kako sploh more biti tak velikansk razloček, ker Vrhnika ima manj prebivalcev kot Postojna; una jih šteje 1647, ta pa 1666.

*) Kakor se sliši, pride „Laibacherčni“ spisek tudi v slovenskem jeziku na dan. Naj ga naši ljudje sodijo po razjasnilu „Novic!“